

Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace

A. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejich hlavních principů

1. Důvod předložení a cíle

1.1. Název

Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 155/2005 Sb., o způsobu tvorby volacích značek, identifikačních čísel, kódů, jejich používání a o druzích radiokomunikačních služeb, pro které jsou vyžadovány

1.2. Definice problému, cílů, kterých má být dosaženo, rizik spojených s nečinností

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, předpokládá ve svém ustanovení § 16 odst. 7, že bude vydán prováděcí právní předpis, kterým bude upraven způsob tvorby volacích značek a identifikačních čísel a kódů, jejich používání a druhy radiokomunikačních služeb, pro něž jsou vyžadovány. Tímto prováděcím právním předpisem je v současné době vyhláška č. 155/2005 Sb., o způsobu tvorby volacích značek, identifikačních čísel, kódů, jejich používání a o druzích radiokomunikačních služeb, pro které jsou vyžadovány.

Volacích značky, jakož i různá identifikační čísla a kódy (dále též „identifikátor“) jsou nezbytné pro zajišťování komunikačních sítí, poskytování některých služeb elektronických komunikací jakož i pro výkon dalších komunikačních činností podle zákona o elektronických komunikacích. Jejich prostřednictvím se zajišťuje mimo jiné i interoperabilita služeb. Je tedy třeba, aby tyto identifikátory byly podřízeny jednoznačným pravidlům pro jejich tvorbu a využívání.

Od doby vydání v současné době platné vyhlášky č. 155/2005 Sb. došlo v oblasti elektronických komunikací k technologickému rozvoji a tím i k zahájení poskytování některých nových služeb elektronických komunikací. Na tento vývoj je tedy třeba reagovat i v oblasti tvorby volacích značek, identifikačních čísel a kódů, vč. jejich používání.

Nejvíce se změny projevily v oblasti zemského digitálního televizního vysílání a jejich vysílacích sítích. Identifikátory jsou zde šířeny v rámci datového toku příslušných vysílacích sítí a slouží především k bezproblémovému naladění jednotlivých programů, správné funkci přijímacích zařízení a cílenému zobrazení doprovodných informací, např. označení názvu programu na obrazovce apod. Aby tedy nedocházelo k problémům na straně přijímačů, je třeba zajistit jednotný přístup tvorbě a používání těchto identifikátorů.

Obdobná situace panuje i v oblasti identifikátorů potřebných pro zajištění rozhlasového toku v rámci sítí určených k šíření VKV FM vysílání a digitálního rozhlasového vysílání v systému DAB. Zde identifikátory zajišťují správnou funkci rozhlasových přijímačů, jejich automatické přeladování na signály jednotlivých vysílačů, pracujících ve stejné vysílací síti v závislosti na kvalitě příjmu. Zároveň umožňují správnou funkci přijímačů pro interpretaci doprovodných služeb.

Nad rámec uvedeného byl v praxi identifikován problém týkající se možností využívání specifických volacích značek v oblasti amatérské radiokomunikační služby. Konkrétně se jedná o využívání mezinárodních volacích značek tvořených kombinací vícero číslic a písmen, jak jsou praveny v § 9 odst. 3 písm. j) bod 6 vyhlášky č. 155/2005 Sb.

Podle daného ustanovení vyhlášky lze tyto volací značky (volací značky začínající OL0 až OL9 a dvě nebo více písmen nebo číslic, přičemž poslední musí být písmeno) přidělit stanicím amatérské radiokomunikační služby pouze v rámci tzv. krátkodobých oprávnění podle § 25 zákona o elektronických komunikacích.

Krátkodobé oprávnění k využívání rádiových kmitočtů je však určeno pouze pro jednorázové (časově omezené) účely, které nelze v dostatečném předstihu předvídat, zejména k zajištění rádiové komunikace ochranného doprovodu významných osob, televizních a rozhlasových přenosů z nenadálých událostí a územně omezené rádiové komunikace při pořádání sportovních a kulturně společenských akcí. Lze jej udělit, jsou-li požadované kmitočty k dispozici a nedojde-li jejich využíváním ke škodlivé interferenci. Krátkodobé oprávnění lze udělit na základě žádosti na dobu nezbytně nutnou, nejvýše však na dobu nepřesahující 15 dnů, dobu platnosti krátkodobého oprávnění však nelze prodloužit.

Současná situace v oblasti amatérské radiokomunikační služby jednoznačně ukazuje, že předmětná právní úprava neodpovídá potřebám aplikační praxe. V několika posledních letech je snaha účastnit se v rámci amatérské radiokomunikační komunikace kulturně-společenských akcí, které mají dlouhodobější charakter, například oslava různých významných výročí. Pro tyto akce, aby byly v komunikačním provozu rozpoznatelné a současně dobře identifikovatelné, využívají radioamatéři pro svoje označení právě těchto specifických vícečetných volacích značek, např. OL1200NAPOLEON. Jejich přidělení formou krátkodobého oprávnění k využívání rádiových kmitočtů však neodpovídá potřebám pro jejich dlouhodobější využití, když krátkodobé oprávnění lze udělit pouze na 15 dnů a nelze jej prodloužit, přičemž není výjimkou, že tyto akce v rámci amatérské radiokomunikační služby trvají i několik měsíců.

Z věcného hlediska tedy není forma krátkodobého oprávnění odpovídající potřebám skutečného využívání těchto volacích značek a je třeba tento trend promítnout do právní úpravy. Tímto případem se v rámci své působnosti zabýval i veřejný ochránce práv, který řešil konkrétní případ stížnosti týkající se možnosti získat mezinárodní volací značku pro stanici amatérské radiokomunikační služby ve formátu dle § 9 odst. 3 písm. j) bod 6 vyhlášky č. 155/2005 Sb. (sp. zn. 3895/2014/VOP/TCN). Veřejný ochránce práv učinil závěr, kterým podpořil řešení spočívající ve změně současné právní úpravy, jak je tímto návrhem předkládána, a která v dané oblasti bude lépe vyhovovat komunikačním trendům a identifikovaným potřebám veřejnosti v oblasti amatérské radiokomunikační služby.

Dále byly v rámci aplikační praxe identifikovány některé výkladové problémy či ne zcela jednoznačný a úplný soulad s právní úpravou v oblasti civilního letectví, proto se navrhuje jejich odstranění v rámci upřesnění konkrétních ustanovení vyhlášky č. 155/2005 Sb. tak, aby tyto nejasnosti byly odstraněny a výklad ustanovení vyhlášky mohl být z hlediska aplikační praxe jednoznačný. V tomto ohledu se však jedná o úpravy legislativní a technické povahy.

1.3. Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Vyhláška č. 155/2005 Sb. upravuje na základě zmocnění daného ustanovením § 16 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích způsob tvorby volacích značek a identifikačních čísel a kódů, jejich používání a druhy radiokomunikačních služeb, pro něž jsou vyžadovány.

Existence identifikátorů a kódů vč. dodržování podmínek pro jejich používání představují nezbytnou náležitost pro poskytování služeb, určování technických rozhraní a síťových funkcí v míře nezbytně nutné pro zabezpečení interoperability služeb a k rozšíření možností výběru pro uživatele normy a specifikace. Představují základ pro podporu harmonizovaného zajišťování sítí elektronických komunikací, poskytování služeb elektronických komunikací, přiřazených prostředků a přiřazených služeb.

Podmínky pro stanovení a používání identifikátorů a kódů nezbytných pro zajištění správné funkce rozhlasových a televizních přijímačů při příjmu zemského digitálního televizního nebo rozhlasového vysílání však nejsou v této vyhlášce obsaženy. Tyto identifikátory a kódy jsou operátory příslušných vysílacích sítí přiřazovány příslušným programům a jsou současně s jednotlivými programy v daných vysílacích sítích šířeny.

V současné době je přidělování identifikátorů pro vysílací sítě určené pro šíření zemského digitálního televizního vysílání řešeno pouze formou opatření obecné povahy vydávaného Českým telekomunikačním úřadem na základě § 62 zákona o elektronických komunikacích.

Podle § 62 odst. 3 Český telekomunikační úřad s využitím norem a specifikací sestavuje síťové plány, které jsou podnikatelé zajišťující sítě elektronických komunikací nebo poskytující služby elektronických komunikací povinni dodržovat. V oblasti zemského digitálního televizního vysílání je tímto opatřením obecné povahy síťový plán č. SP/4/07.2011-13, Síťový plán pro přidělování identifikačních označení sítí datových toků a služeb pro sítě zemského digitálního televizního vysílání v České republice.

Z důvodu zavádění zemského digitálního rozhlasového vysílání je nutno určit i identifikátory pro tento způsob vysílání a pro sjednocení postupu pro přidělování volacích značek, identifikačních čísel a kódů.

Vzhledem k tomu, že volací značky, identifikační čísla a kódy, jsou-li pro daný druh radiokomunikační služby nezbytné, tvoří součást rozhodnutí o udělení individuálního oprávnění k využívání rádiových kmitočtů podle § 18 odst. 1 písm. e) zákona o elektronických komunikacích, je třeba, a to i z důvodu právní jistoty dotčených subjektů, aby příslušné podmínky jejich tvorby a využívání byly zařazeny v rámci prováděcího právního předpisu, zde vyhlášky č. 155/2005 Sb.

Po nabytí účinnosti předkládané změny vyhlášky č. 155/2005 Sb. bude výše uvedený síťový plán, který však řeší pouze problematiku zemského digitálního televizního vysílání zrušen.

Způsob tvorby a užívání identifikátorů pro šíření signálů ve vysílacích sítích určených pro zemské digitální televizní vysílání vychází z norem ETSI EN 300 468 V1.7.1 Digitální vysílání, Specifikace pro servisní informace v systémech DVB, a technické zprávy ETSI TR 101 211 V1.8.1, Směrnice pro implementaci a užití servisních informací. Jedná se o mezinárodní normy a směrnice, jejichž využití zajišťuje nezbytnou návaznost na mezinárodní prostředí. Všechny identifikátory jsou šířeny v rámci datového toku příslušných vysílacích sítí a slouží především k bezproblémovému naladění jednotlivých programů, správné funkci přijímacích zařízení a cílenému zobrazení doprovodných informací např. označení názvu programu na obrazovce apod.

Způsob tvorby a užívání PI kódů respektive identifikátoru rozhlasového toku (`ensemble_id`) v sítích určených k šíření VKV FM vysílání a digitálního rozhlasového vysílání v systému DAB vychází z norem ČSN EN 62 106 Specifikace rádiového datového systému pro VHF/FM rozhlasové vysílání, ETSI EN 301 700 v. 1.1.1 a EN 300 401 pro systémy DAB. Jedná se o mezinárodní normy a směrnice, jejichž využití zajišťuje nezbytnou návaznost na mezinárodní prostředí. Identifikátory zajišťují správnou funkci rozhlasových přijímačů, jejich automatické přeladování na signály jednotlivých vysílačů, pracujících ve stejné vysílací síti v závislosti na kvalitě příjmu. Zároveň umožňují správnou funkci přijímačů pro interpretaci doprovodných služeb.

Druhou cílovou oblast změn vyhlášky č. 155/2005 Sb. představuje problematika využívání mezinárodních volacích značek, tvořených kombinací vícero číslic a písmen, amatérskou radiokomunikační službou. Využívání mezinárodních volacích značek pro amatérskou radiokomunikační službu je upraveno v § 9 odst. 3 písm. j) bod 6 vyhlášky č. 155/2005 Sb.

Podle daného ustanovení vyhlášky lze tyto volací značky (volací značky začínající OL0 až OL9 a dvě nebo více písmen nebo číslic, přičemž poslední musí být písmeno) přidělit stanicím amatérské radiokomunikační služby pouze v rámci tzv. krátkodobých oprávnění podle § 25 zákona o elektronických komunikacích.

Krátkodobé oprávnění k využívání rádiových kmitočtů je však určeno pouze pro časově omezené jednorázové účely, které nelze v dostatečném předstihu předvídat, zejména k zajištění rádiové komunikace ochranného doprovodu významných osob zahraničních státních návštěv ČR, televizních a rozhlasových přenosů z nenadálých událostí a územně omezené rádiové komunikace při pořádání sportovních a kulturně společenských akcí. Lze jej udělit, jsou-li požadované kmitočty k dispozici a nedojde-li jejich využíváním ke škodlivé interferenci. Krátkodobé oprávnění lze udělit na základě žádosti na dobu nezbytně nutnou, nejvýše však na dobu nepřesahující 15 dnů, dobu platnosti krátkodobého oprávnění však nelze prodloužit.

V oblasti amatérské radiokomunikační služby je však v několika posledních letech zaznamenána snaha využívat tyto volací značky v rámci různých kulturně-společenských akcí, které však mají dlouhodobější charakter. Z věcného hlediska tedy není forma krátkodobého oprávnění odpovídající potřebám skutečného využívání těchto volacích značek a je třeba tento trend promítnout do právní úpravy.

Na rámec věcného problému je třeba uvést, že podle § 24 odst. 3 zákona o elektronických komunikacích je právo plynoucí z krátkodobého oprávnění spojeno s povinností zaplatit příslušné poplatky za využívání rádiových kmitočtů. Předmětný poplatek je stanoven v § 25 odst. 5 zákona o elektronických komunikacích paušální částkou ve výši 3 000,- Kč. V tomto ohledu je třeba upozornit, že podle § 24 odst. 3 zákona o elektronických komunikacích se povinnost platit poplatky za využívání rádiových kmitočtů určených v § 24 odst. 1 a 2 zákona o elektronických komunikacích nevztahuje na držitele oprávnění k využívání rádiových kmitočtů při využívání rádiových kmitočtů pro amatérskou radiokomunikační službu a pro leteckou pohyblivou službu při sportovní a rekreační činnosti. Z této platební povinnosti však není vyňatý poplatek podle § 25 odst. 5 zákona o elektronických komunikacích, tedy paušalizovaný poplatek ve výši 3 000,- Kč.

1.4. Identifikace dotčených subjektů

V rámci první oblasti změn vyhlášky č. 155/2005 Sb. představují přímo dotčené subjekty podnikatelé v elektronických komunikacích, kteří vykonávají komunikační činnosti v oblasti zajišťování šíření televizního a rozhlasového vysílání.

Sekundárně jsou důsledky předkládané změny právní úpravy dotčeni zejména diváci televizního vysílání a posluchači rozhlasového vysílání, když se aplikace nově vytvářených identifikátorů projevuje v lepší činnosti koncových zařízeních, jejichž prostřednictvím dochází ke konzumaci těchto služeb a jim přiřazených služeb, které umožňují nebo podporují poskytování těchto služeb a zahrnují zde zejména systémy podmíněného přístupu a elektronické programové průvodce.

V rámci druhé oblasti změn tvoří dotčenou skupinu osoby věnující se amatérské radiokomunikační službě, pokud budou chtít vykonávat tuto činnost nad rámec běžného rozsahu vysílání. Pro běžné vysílání amatérské radiokomunikační služby jsou přidělovány jiné typy volacích značek, předmětné mezinárodní volací značky jsou určeny pouze pro mimořádné případy.

Legislativně technickými úpravami pak jsou dotčeny subjekty v oblasti civilního letectví. Prováděnými úpravami však dochází pouze ke zpřesnění právní úpravy v dané oblasti nebo k jejímu uvedení do plného souladu s předpisy upravujícími oblast civilního letectví.

Z oblasti státních orgánů jsou danou právní úpravou dotčeni Český telekomunikační úřad, který je správním a regulačním orgánem v oblasti elektronických komunikací a dále v části týkající se souladu vyhlášky č. 155/2005 Sb. s předpisy upravujícími oblast civilního letectví též Ministerstvo dopravy a Úřad pro civilní letectví.

2. Návrh variant řešení

2.1. Varianta 1 – nulová

Vyhláška č. 155/2005 Sb., o způsobu tvorby volacích značek, identifikačních čísel, kódů, jejich používání a o druzích radiokomunikačních služeb, pro které jsou vyžadovány, je prováděcím právním předpisem k ustanovení § 16 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích. Podle § 62 je třeba pro naplnění povinností interoperability služeb zajistit standardizaci a stanovit pravidla pro používání standardů již vytvořených. Standardy představují zejména promítnutí snahy Evropské komise po zabezpečení jednotných podmínek vnitřního trhu EU, jakož i snahy mezinárodních organizací pro zajištění řádného fungování sítí a služeb elektronických komunikací a jim přiřazených služeb. Oblast rozhlasového a televizního vysílání navíc představuje specifickou oblast, která zajišťuje přístup veřejnosti k informacím a zajišťuje plnění veřejné služby, včetně případů zprostředkování informací při krizových situacích a za krizových stavů. Je tedy nezbytné, aby i z těchto důvodů byla potřebná a úplná pravidla v dané oblasti nastavena transparentním, nediskriminačním a závazným způsobem, který je vynutitelný.

S ohledem na povinnost České republiky vyplývající mimo jiné i z evropského regulačního rámce elektronických komunikací (čl. 17 směrnice 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice), ve znění pozdějších změn), zajistit dodržování příslušných technických norem v praxi k dosažení plné interoperability služeb, není možno nulovou variantu realizovat. Navíc v případě změn týkajících se amatérské radiokomunikační služby nebyly zjištěny žádné faktické, právní ani jiné překážky, které by dané změně bránily, zachování současné přísné regulace, která nereflektuje vývoj a potřeby praxe, by tak nebylo v souladu s principem přiměřenosti.

Pokud pak jde o poslední oblast legislativních a technických změn, je nutno uvést, že je nezbytné zajistit i vnitřní soulad norem tvořících právní řád České republiky. Proto i v tomto ohledu je dosavadní stav právní úpravy značně nevyhovující.

Ponechání dosavadního právní stavu negativním způsobem dopadá zejména do práv identifikovaných dotčených subjektů, tj. skupiny podnikatelů v elektronických komunikacích zajišťujících činnosti v oblasti televizního a rozhlasového vysílání, diváků a posluchačů, a dále skupiny provozovatelů amatérské radiokomunikační služby a subjektů v oblasti civilního letectví.

2.2. Varianta 2

Předložený návrh je novelou vyhlášky č. 155/2005 Sb., přičemž představuje změnu právní úpravy pouze v rozsahu určeném na základě faktických zkušeností a poznatků z aplikační praxe. Jde tedy o zavádění právní regulace ve zcela nezbytném, minimálním rozsahu.

V rámci první oblasti, tj. digitálního televizního a rozhlasového vysílání, byla identifikována potřeba komplexního zachycení podmínek pro tvorbu a používání identifikátorů a kódů nezbytných pro zajištění správné funkce rozhlasových a televizních přijímačů při příjmu zemského digitálního televizního nebo rozhlasového vysílání, které dosud nejsou ve vyhlášce č. 155/2005 Sb. obsaženy.

Tyto identifikátory a kódy jsou operátory příslušných vysílacích sítí přiřazovány příslušným programům a sítím a jsou současně s jednotlivými programy v daných vysílacích sítích šířeny. V oblasti zemského digitálního televizního vysílání jsou podmínky v současné době určeny opatřením obecné povahy síťový plán č. SP/4/07.2011-13, Síťový plán pro přidělování identifikačních označení sítí datových toků a služeb pro síť zemského digitálního televizního vysílání v České republice. Pro oblast digitálního rozhlasového vysílání tyto podmínky stanoveny nejsou a jejich uvedení do daného síťového plánu není možné, když tento se zabývá pouze datovými toky a službami pro síť zemského digitálního televizního vysílání. Vzhledem k tomu, že je třeba zajistit úpravu a jednotný přístup k dané problematice v celé oblasti rozhlasové služby (pokud jde o digitální vysílání), je doplnění potřebných podmínek do vyhlášky č. 155/2005 Sb. logickým důsledkem.

Způsob tvorby a užívání identifikátorů pro šíření signálů ve vysílacích sítích určených pro zemské digitální televizní vysílání vychází z norem ETSI EN 300 468 V1.7.1 Digitální vysílání, Specifikace pro servisní informace v systémech DVB, technické zprávy ETSI TR 101 211 V1.8.1, Směrnice pro implementaci a užití servisních informací. Způsob tvorby a užívání PI kódů respektive identifikátoru rozhlasového toku (ensemble_id) v sítích určených k šíření VKV FM vysílání a rozhlasového vysílání v systému DAB vychází z norem ČSN EN 62 106 Specifikace rádiového datového systému pro VHF/FM rozhlasové vysílání, a ETSI EN 301 700 v. 1.1.1 a EN 300 401 pro systémy DAB.

V obou případech se jedná o mezinárodní normy a směrnice, jejichž využití zajišťuje nezbytnou návaznost na mezinárodní prostředí.

Nad rámec uvedeného je vhodné upozornit, že oblast elektronických komunikací je velmi dynamickým oborem, a proto není do budoucna vyloučeno, že vznikne potřeba doplnění dalších identifikátorů do její právní úpravy. Forma vyhlášky (prováděcí právní předpis) totiž zajišťuje dostatečnou míru závaznosti určených podmínek a jejich vymahatelnosti.

Pokud jde o změny v druhé oblasti, tj. amatérské radiokomunikační služby, zde je návrh založen na změně formy správního aktu, jehož prostřednictvím se uděluje právo používání mezinárodní volací značky tvořené kombinací vícero číslic a písmen, jak je upraveno v § 9 odst. 3 písm. j) bod 6 vyhlášky č. 155/2005 Sb. V aplikační praxi, stejně jako z hlediska požadavků norem evropského, mezinárodního, ale i vnitrostátního práva nebyl zjištěn žádný důvod, resp. překážka, která by změně právního režimu bránila. V jeho důsledku pak bude odstraněna časová bariéra možnosti využívat příslušnou volací značku (krátkodobé oprávnění lze vydat pouze na 15 dnů bez možnosti prodloužení). Sekundárním efektem změny právního režimu udělení oprávnění k využívání těchto volacích značek je odstranění určité disproporce pokud jde o povinnost hradit poplatky za využívání rádiových kmitočtů, když s výjimkou krátkodobých oprávnění je oblast amatérské radiokomunikační služby od této povinnosti osvobozena na základě ustanovení § 24 odst. 3 zákona o elektronických komunikacích.

Pokud jde o třetí oblast navrhovaných změn, tato představuje legislativní a technické úpravy, které se snaží jednak odstranit výkladové problémy vzniklé v rámci cca 10 leté aplikační praxe a jednak uvést právní úpravu dané vyhlášky do souladu s předpisy platnými v oblasti civilního letectví. I v této oblasti jsou navrhovány změny, které byly identifikovány jako nezbytně nutné.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.1. Identifikace nákladů a přínosů

V případě varianty 1 – nulové nebyly identifikovány žádné přínosy. Naopak byla identifikována řada rizik, při jejich naplnění by došlo ke vzniku nežádoucích nákladů jak na straně státu, tak dotčených subjektů.

Mezi základní rizika v první oblasti navrhovaných změn (digitální televizní a rozhlasové vysílání) lze zařadit zejména:

- neplnění povinností České republiky zajistit řádné uplatňování technických norem a standardizace v dotčených oblastech,
- ohrožení interoperability služeb elektronických komunikací a přiřazených služeb (§ 2 písm. n) a aa) zákona o elektronických komunikacích),
- nejednotnost přístupu a nevymahatelnost plnění podmínek při nezávaznosti postupu pro tvorbu a používání identifikátorů,
- negativní dopady do práv dotčených subjektů, jak na straně podnikatelů v této oblasti elektronických komunikacích, tak na straně diváků a posluchačů.

Mezi základní rizika ve druhé oblasti navrhovaných změn (amatérská radiokomunikační služba) lze zařadit zejména:

- bezdůvodné prosazování regulačních podmínek (porušení principu přiměřenosti),
- poškozování práv a oprávněných zájmů dotčených subjektů.

Mezi základní rizika ve třetí oblasti navrhovaných změn (legislativní a technické změny) lze zařadit zejména:

- nesoulad vnitrostátních právních předpisů z oblasti elektronických komunikací a civilního letectví,
- výkladové problémy při aplikaci právní úpravy,
- negativní dopady do práv identifikovaných dotčených subjektů.

Návrh reprezentující variantu 2 eliminuje výše uvedená rizika identifikovaná k variantě 1 – nulové variantě, což lze jednoznačně považovat za její přínos.

Dále lze za přínosné označit i odstranění dosavadní finanční zátěže na straně subjektů v oblasti amatérské radiokomunikační služby, když přijetím navrhované právní úpravy by na jejich straně došlo k odstranění určité disproporce, pokud jde o povinnost úhrady poplatků za využívání rádiových kmitočtů. V případě krátkodobého oprávnění jsou subjekty povinny uhradit tento poplatek v paušální výši 3 000,- Kč, zatímco v případě přidělení dané volací značky ve standardním režimu individuálního oprávnění k využívání rádiových kmitočtů by jeho držitel v oblasti amatérské radiokomunikační služby byl od daného poplatku osvobozen na základě ustanovení § 24 odst. 3 zákona o elektronických komunikacích. Vzhledem k výši daného poplatku a počtu žádostí podávaných v minulosti, lze daný přínos vyjádřit částkou cca 45 000,- Kč při zohlednění průměrného počtu podaných žádostí o mezinárodní volací značky v jednom roce (15 žádostí), který však byl negativně ovlivněn právě výší poplatku.

Varianta 2 představuje následující náklady:

Přijetí návrhu varianty 2 vyvolá dopady ve sféře podnikatelských subjektů vystupujících v oblasti sítí a služeb elektronických komunikací pro digitální televizní nebo rozhlasové vysílání.

Na straně těchto subjektů již dnes v praxi existují (vznikají) náklady na implementaci potřebných identifikátorů v oblasti digitálního televizního vysílání, když dané subjekty příslušné identifikátory ve svých sítích a datových tocích aplikují. Podstata navržené změny právní úpravy tak spočívá ve stanovení jednotných pravidel pro jejich tvorbu a používání. V oblasti digitálního rozhlasového vysílání, které ještě není v potřebném rozsahu rozvinuto, by obdobné náklady na aplikaci identifikátorů rovněž musely i bez předkládané právní úpravy vzniknout. Tyto náklady tak nelze přičítat předkládané právní úpravě. Naopak lze jako pozitivní dopad hodnotit sjednocení pravidel pro jejich tvorbu a používání závazným způsobem (vyhláškou) a zajištění jejich vymahatelnosti.

Náklady, které však jednoznačně s předkládanou právní úpravou vzniknou, jsou na straně státu. Jedná se o náklady Českého telekomunikačního úřadu, který bude muset předmětné změny promítnout do své rozhodovací a regulačně správní činnosti. Tyto náklady však nepředstavují žádnou významnou částku a budou pokryty z běžných provozních prostředků tohoto orgánu.

S ohledem na legislativní a technický charakter ostatních změn, jež mají pouze zpřesnit stávající výkladovou a aplikační praxi, u těchto změn se prakticky žádné dopady v podobě nákladů nepředpokládají.

Návrh vyhlášky tak předpokládá pozitivní hospodářské dopady spočívající zejména v řádném zajištění interoperability služeb s pozitivním dopadem na konzumaci služeb elektronických komunikací a jim přiřazených služeb v oblasti digitálního televizního a rozhlasového vysílání. Vzhledem k charakteru navrhované změny právní úpravy je zřejmé, že tato změna má pozitivní dopady na uvedené specifické skupiny subjektů i mimo oblast hospodářství.

Finanční dopady na státní rozpočet se předpokládají pouze v zanedbatelné výši, řádově cca 45 000,- Kč ročně (úbytek příjmů za poplatky za využívání rádiových kmitočtů), dopady na ostatní veřejné rozpočty se nepředpokládají.

Navrhovaná právní úprava nemá s přihlédnutím ke svému předmětu negativní dopady na životní prostředí.

Vzhledem k předmětu navrhované právní úpravy je zřejmé, že její principy nemají dopady do zákazu diskriminace.

Vzhledem k předmětu navrhované právní úpravy je zřejmé, že její principy nemají dopady do oblasti ochrany soukromí a osobních údajů.

Vzhledem k předmětu právní úpravy nejsou spatřována žádná korupční rizika.

3.2. Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Varianta 1 – nulová nepřináší žádné přínosy. Naopak nečinnost, tedy zachování současného stavu, by vedla k pokračování v dosavadní nevyhovující situaci, kdy nepanuje dostatečná právní jistota na straně dotčených subjektů. Tím by mohlo v praxi docházet k čtenějšímu narušování jejich oprávněných zájmů a důvodných očekávání, sekundárně i ke vzniku škody na jejich straně.

Povinností České republiky je zajistit správné a úplné používání identifikátorů při zajišťování sítí elektronických komunikací, poskytování služeb elektronických komunikací, jakož i při výkonu dalších komunikačních služeb, nečinností vzniká značné riziko nedodržení dané povinnosti.

V první oblasti změn jde zejména o faktické riziko zmatečnosti postupů při používání příslušných identifikátorů, které může vyústit až v závažné nedostatky poskytovaných služeb televizního a rozhlasového vysílání a jejich přiřazených služeb, když identifikátory mají být v dané oblasti šířeny v rámci datového toku příslušných vysílacích sítí za účelem především bezproblémového naladění jednotlivých programů, správné funkce přijímacích zařízení a cíleného zobrazení doprovodných informací, např. označení názvu programu na obrazovce apod. Při absenci příslušných závazných podmínek tvorby a používání těchto identifikátorů by v budoucnu mohlo docházet k problémům v této oblasti. Pokud by dané bylo ponecháno nižší formě obecné regulace (cestou opatření obecné povahy v podobě síťových plánů) nejsou k dispozici dostatečně účinné nástroje k zajištění vymahatelnosti dodržování daných podmínek. Navíc realizace změny je v souladu s jednotou přístupu, když identifikátory jiných oblastí (jejich tvorba a používání) jsou upraveny v rámci vyhlášky č. 155/2005 Sb. Je tedy třeba zajistit jednotný přístup tvorbě a používání identifikátorů i pro oblast rozhlasové služby.

Ve druhé změnové oblasti jde zejména o určitou formu poškozování zájmů dotčených subjektů v oblasti amatérské radiokomunikační služby, pokud je jim za současného stavu právní úpravou umožněno využívat specifické mezinárodní volací značky (volací značky začínající OL0 až OL9 a dvě nebo více písmen nebo číslic, přičemž poslední musí být písmeno) pouze v režimu krátkodobého oprávnění, které je časově omezeno zákonnou úpravou pouze na dobu 15 dnů bez možnosti prodloužení, přičemž pro toto striktní omezení nebylo shledáno relevantní odůvodnění. Naopak rozvoj činnosti v oblasti amatérské radiokomunikační služby jednoznačně ukazuje potřebu širšího využití daných volacích značek. Rovněž přispěje k odstranění určité disproporce, pokud jde o povinnost úhrady poplatků za využívání rádiových kmitočtů, když v případě krátkodobého oprávnění jsou subjekty povinny uhradit tento poplatek v paušální výši 3 000,- Kč, zatímco v případě možnosti přidělení dané volací značky ve standardním režimu individuálního oprávnění k využívání rádiových kmitočtů je jeho držitel v oblasti amatérské radiokomunikační služby od daného poplatku osvobozen na základě ustanovení § 24 odst. 3 zákona o elektronických komunikacích.

Na základě dlouhodobějších statistik je možno uvést, že od roku 2010 nepřesáhl počet žádostí o vydání krátkodobého oprávnění pro dané účely v jednotlivých letech několik desítek (v roce 2010 bylo podáno celkem 20 žádostí, v roce 2011 celkem 32 žádostí, v roce 2012 dokonce jen 5 žádostí, v roce 2013 celkem 12 žádostí a v roce 2014 opět jen 5 žádostí), a to při celkovém počtu osob věnujících se amatérské radiokomunikační službě - cca 5 300. Proto lze mít za to, že výpadek příjmu státního rozpočtu lze považovat za zcela zanedbatelný aspekt věci. Tuto skutečnost jednoznačně vyváží podpora poskytnutá zájmové oblasti amatérské radiokomunikační služby.

V rámci varianty 2 tak lze pro obě hlavní změnové oblasti uzavřít, že pozitivní dopady jednoznačně převažují a případné náklady jsou pouze v zanedbatelném rozsahu.

V rámci třetí oblasti změn lze rovněž konstatovat pouze pozitivní dopady varianty 2.

Porovnáním celkových přínosů, nákladů a případných rizik jsou pozitivní znaky na straně varianty č. 2, přičemž je třeba zdůraznit, že jde o změnu právní úpravy, která je navrhována pouze v rozsahu určeném na základě faktických zkušeností a poznatků z aplikační praxe. Jde o zavádění právní regulace ve zcela nezbytném, minimálním rozsahu.

4. Návrh řešení

4.1. Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Z již výše uvedených důvodů a pro zvýšení právní jistoty všech dotčených subjektů je variantou doporučenou k dalšímu legislativnímu procesu varianta č. 2 – předložený návrh vyhlášky.

5. Implementace doporučené varianty a vynuocování

Přijetím navrhované varianty řešení dojde ke změně vyhlášky č. 155/2005 Sb., čímž bude závazným způsobem zafixován způsob tvorby příslušných identifikátorů a jejich využívání, jak v oblasti televizního a rozhlasového vysílání, tak v oblasti amatérské radiokomunikační služby.

V oblasti televizního vysílání by aplikace nové právní úpravy v praxi měla probíhat stejným způsobem jako dosud, praktického naplňování by se tedy navrhovaná změna neměla dotknout. Nové podmínky v oblasti identifikátorů pro oblast rozhlasového vysílání jsou nezbytné pro její řádný technický a technologický rozvoj a pro řádné poskytování služeb v této oblasti.

Ani pro implementaci změn v oblasti amatérské radiokomunikační služby nebude třeba žádných zvláštních postupů či opatření.

Volací značky, identifikační čísla a kódy jsou zpravidla součástí správních rozhodnutí vydávaných Českým telekomunikačním úřadem v zákonem předvídaných případech, zde v rámci individuálních oprávnění k využívání rádiových kmitočtů podle § 18 zákona o elektronických komunikacích. Implementaci nové právní úpravy tedy zajistí Český telekomunikační úřad v rámci svých dosavadních správních postupů a rozhodnutí. Český telekomunikační úřad je rovněž kontrolním orgánem pro oblast tvorby a využívání volacích značek, identifikačních čísel a kódů. Kontrola plnění i případné vynucování nové právní úprav pak bude probíhat stejným způsobem jako dosud.

6. Přezkum účinnosti regulace

Oblast elektronických komunikací je dynamicky se rozvíjejícím oborem, a to nejen po stránce ekonomické, ale zejména po stránce technického a technologického rozvoje. Proto se doporučuje, aby přezkum účinnosti předmětné regulace byl proveden nejpozději do 5-ti let od účinnosti předkládané změny právní úpravy.

V rámci výkonu svých kompetencí Český telekomunikační úřad průběžně zkoumá a vyhodnocuje potřeby sektoru s ohledem na rozvoj a vývoj jeho jednotlivých segmentů. Potvrzení splnění cílů předkládaného návrhu nebo naopak existence případných problémů, neočekávaných dopadů či jiných negativních skutečností by tak byla zjištěna dříve. Stejně byla identifikována i potřeba změny právní úpravy, jak je nyní předkládána.

7. Konzultace a zdroje dat

Problematika obou oblastí předkládané změny právní úpravy je dlouhodobě řešena v komunikaci Českého telekomunikačního úřadu s přímo dotčenými subjekty.

V první oblasti šlo primárně o podnikatele zajišťující síť a poskytující služby elektronických komunikací v oblasti televizního a rozhlasového vysílání. Významným zdrojem informací bylo řešení konkrétních situací, ve kterých se jednoznačně negativně projevila absence závazných a jednoznačných podmínek pro tvorbu a využívání potřebných identifikátorů pro jejich šíření zejména k zajištění správných funkcí na koncových zařízeních.

Druhá oblast změn právní úpravy, tj. změny v oblasti amatérské radiokomunikační služby, byly rovněž předmětem komunikace s veřejným ochráncem práv při řešení konkrétního případu stížnosti (sp. zn. 3895/2014/VOP/TČN). Jako zdroj informací posloužily i internetové stránky Českého radioklubu, kdy byly zaznamenány diskuze jeho členů k dané problematice mezinárodních volacích značek a možnosti jejich využívání.

Připomínky a namítané nedostatky tak byly zohledněny při přípravě předkládaného návrhu a výběru variant řešení.

Návrh vyhlášky byl dále projednán s povinnými připomínkovými místy a dalšími dotčenými subjekty v rámci mezirezortního připomínkového řízení v souladu s čl. 16 Legislativních pravidel vlády.

8. Kontakt na zpracovatele RIA

Mgr. Šárka Němečková

Český telekomunikační úřad

tel.: +420 224 004 620

e-mail: nemeckovas@ctu.cz

B. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, předpokládá ve svém ustanovení § 16 odst. 7, že bude vydán prováděcí právní předpis, kterým bude upraven způsob tvorby volacích značek a identifikačních čísel a kódů, jejich používání a druhy radiokomunikačních služeb, pro něž jsou vyžadovány. Tímto prováděcím právním předpisem je v současné době vyhláška č. 155/2005 Sb., o způsobu tvorby volacích značek, identifikačních čísel, kódů, jejich používání a o druzích radiokomunikačních služeb, pro které jsou vyžadovány. Navrhovaná právní úprava je realizací zmocnění stanoveného zákonem o elektronických komunikacích k vydání prováděcího právního předpisu.

Legislativní a technické změny stávající právní úpravy pak věcně vychází z potřeb identifikovaných v rámci aplikační praxe vyhlášky č. 155/2005 Sb. a dále uvádí její znění do souladu s předpisy v oblasti civilního letectví. Navrhovaná právní úprava tak přispívá ke zvýšení právní jistoty jejich adresátů i správního orgánu, který se jí při své rozhodovací činnosti řídí, neboť zpřesňuje formulace stávající právní úpravy za účelem odstranění výkladových nejasností.

C. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Povinnost České republiky zajistit řádnou aplikaci konkrétních technických norem při výkonu komunikačních činností vyplývá zejména z evropského regulačního rámce elektronických komunikací (čl. 17 směrnice 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice), ve znění pozdějších změn). Tyto technické normy je třeba aplikovat mimo jiné i za účelem zajištění dosažení plné interoperability služeb poskytovaných v dané oblasti

Způsob tvorby a užívání identifikátorů pro šíření signálů ve vysílacích sítích určených pro zemské digitální televizní vysílání vychází z norem ETSI EN 300 468 V1.7.1 Digitální vysílání, Specifikace pro servisní informace v systémech DVB, technické zprávy ETSI TR 101 211 V1.8.1, Směrnice pro implementaci a užití servisních informací. Jedná se o mezinárodní normy a směrnice, jejichž využití zajišťuje nezbytnou návaznost na mezinárodní prostředí. Všechny identifikátory jsou šířeny v rámci datového toku příslušných vysílacích sítí a slouží především k bezproblémovému naladění jednotlivých programů, správné funkci přijímacích zařízení a cílenému zobrazení doprovodných informací např. označení názvu programu na obrazovce apod.

Způsob tvorby a užívání PI kódů respektive identifikátoru rozhlasového toku (ensemble_id) v sítích určených k šíření VKV FM vysílání a rozhlasového vysílání v systému DAB vychází z norem ČSN EN 62 106 Specifikace rádiového datového systému pro VHF/FM rozhlasové vysílání, Norem ETSI EN 301 700 v. 1.1.1 a EN 300 401 pro systémy DAB. Jedná se o mezinárodní normy a směrnice, jejichž využití zajišťuje nezbytnou návaznost na mezinárodní prostředí. Identifikátory zajišťují správnou funkci rozhlasových přijímačů, jejich automatické přeladování na signály jednotlivých vysílačů, pracujících ve vysílací síti v závislosti na kvalitě příjmu. Zároveň umožňují správnou funkci přijímačů pro interpretaci doprovodných služeb.

Příslušné podmínky z těchto norem jsou v rámci návrhu promítnuty.

V případě změn týkajících se amatérské radiokomunikační služby nebyly zjištěny žádné právní překážky dané předpisy evropskými či mezinárodními.

Navrhovaná právní úprava je v souladu s principy transparentnosti a přiměřenosti.

Předložený návrh vyhlášky není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, ani s právem Evropské unie či jeho obecnými právními zásadami. Rovněž není v rozporu s judikaturou soudních orgánů Evropské unie.

D. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady a dopady na životní prostředí

Změny právní úpravy předkládané v rámci návrhu vyhlášky by se měly pozitivně promítnout do oblasti hospodářství, když řádné zajištění jednotných a závazných podmínek pro způsob tvorby a uplatňování potřebných identifikátorů, popřípadě jejich vymahatelnost, v rámci sítí a služeb elektronických komunikací, se zaměřením na digitální televizní a rozhlasové vysílání, by mělo přispět k zajištění interoperability služeb s pozitivním dopadem na konzumaci těchto služeb komunikací a jim přiřazených služeb.

Vzhledem k charakteru navrhované změny právní úpravy je však zřejmé, že tato změna má pozitivní dopady na uvedené specifické skupiny subjektů (diváci, posluchači, subjekty amatérské radiokomunikační služby, subjekty civilního letectví) mimo přímou oblast hospodářství.

Dopady na státní rozpočet spojené s předkládanou právní úpravou lze shrnout do dvou skupin. Jednak se jedná o náklady Českého telekomunikačního úřadu, který bude muset předmětné změny právní úpravy promítnout do své rozhodovací a regulačně správní činnosti. Tyto náklady však nepředstavují žádnou významnou částku a budou pokryty z běžných provozních prostředků tohoto orgánu.

Přímé finanční dopady na státní rozpočet pak předpokládají pouze zanedbatelnou výši, řádově cca 45 000,- Kč ročně (úbytek příjmů za poplatky za využívání rádiových kmitočtů). Dopady na ostatní veřejné rozpočty se nepředpokládají.

Navrhovaná právní úprava nemá s přihlédnutím ke svému předmětu negativní dopady na životní prostředí.

E. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Ani existující právní úprava ani předkládaný návrh vyhlášky není v rozporu se zásadou zákazu diskriminace, stejně tak se nijak nedotýká rovnosti mužů a žen.

F. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Vzhledem k předmětu navrhované právní úpravy je zřejmé, že její principy nemají dopady do oblasti ochrany soukromí a osobních údajů.

G. Zhodnocení korupčních rizik

Vzhledem k předmětu právní úpravy nejsou spatřována žádná korupční rizika.

H. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Návrh nemá dopady na bezpečnost nebo obranu státu.